

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin

22.02 2024-cü il tarixli
3-28/3-2-5409/2024 nömrəli əmrinə
110 nömrəli əlavə

“Arıçı”

ixtisası üzrə

Təhsil Proqramı (Kurikulum)

Bakı – 2024

“Arıçı” ixtisası üzrə Təhsil Proqramı (Kurikulum)

1. Təsnifat üzrə ixtisasın şifri (kodu): 030306
2. Məşğulluq təsnifatında kodu: 6123
3. Milli kvalifikasiyalar səviyyəsi: 4
4. Peşə təhsili pilləsi: Texniki peşə təhsili
5. İxtisasın qrupu: Arıçılıq
6. İxtisasın əhatə etdiyi sahələr: Kənd təsərrüfatı
7. Qəbul şərtləri: Ən azı ümumi orta təhsil
8. Tədris müddəti: Tam orta təhsil bazasından: 1 il, ümumi orta təhsil bazasından 2 il.
9. Attestasiya: Tələbələrin qiymətləndirilməsi “Peşə təhsili pilləsində təhsilalanların attestasiyasının aparılması Qaydası” na uyğun həyata keçiriləcək.

Peşənin təsviri, xüsusiyyəti, inkişaf perspektivləri:

Arıçı praktik olaraq arı ilə işləməyi bacaran şəxsdir. O, arı yuvalarını vaxtı-vaxtında təmizləyir, şan bərkidilmiş çərçivələri pətəklərə qoyur, balalama prosesinə nəzarət edir, arı xəstəliklərini müəyyən edir və müalicə edir, arıların artırılması ilə bağlı fəaliyyətləri həyata keçirir. O, çoxçeşidli arıçılıq məhsullarının istehsalı və satışı ilə məşğul olan peşə sahibidir.

Məşğulluq imkanları:

Arıçı peşəsinə yiyələnən şəxslər həm müəssisələrdə çalışa həm də, fərdi sahibkar kimi fəaliyyət göstərə bilər.

Peşə üzrə səriştə səviyyəsi:

Biliklər	Bacarıqlar	Müstəqillik və məsuliyyət
<ul style="list-style-type: none">• Arıçılığın təşkili, arının fiziologiyası və biologiyası barədə biliklərə malikdir;• Qidalanması, və xüsusi ehtiyaclarını təmin olunması haqqında qaydaları bilir;• Zıyanverici və xəstəliklər, onların müalicəsi haqqında qaydaları başa düşür, müxtəlif dərman vasitələri və onlardan istifadə qaydaları ilə tanışdır;• Arı məhsullarının əldə olunması və saxlanması haqqında qaydaları bilir.	<ul style="list-style-type: none">• Beçələmə prosesini yerinə yetirir;• Zıyanverici və xəstəlikləri müalicə edir;• Bütün arı məhsullarını əldə edir;• Bütün alət və avadanlıqlardan düzgün istifadə edir;• Arı sancması zamanı ilk yardım göstərir;• Arı ailələrinin qışlamasını təşkil edir.	<ul style="list-style-type: none">• Müəyyən iş şəraitində müstəqil və ya nəzarət altında fəaliyyət göstərmək;• Təbii və ya süni işçilərin fəaliyyətlərini düzgün yerinə yetirilməsinə nəzarət etmək və məsuliyyət daşımaq;• Öndən tələb olunan vəzifə və fəaliyyətləri düzgün yerinə yetirmək və tələb olunduğu fəaliyyəti ilə bağlı halda hesabat vermək

Peşə üçün spesifik tələblər: Arıçı peşəsinə yiyələnmiş şəxs gərgin iş şəraitində işləyə bilməli, fiziki cəhətdən güclü olmalı və yüksək iş gərginliyinə dözməlidir.

İxtisası tədris edəcək pedaqoji heyətə qoyulan tələblər:

“Ariçi” ixtisası üzrə mühəndis-pedaqoji heyət üzvünün müvafiq peşə-ixtisas sahəsi üzrə baza təhsili (ali, orta ixtisas) və ixtisas üzrə stajı azı 5 il, istehsalat və ya 1 il pedaqoji təcrübəsi olmalı, tədris etdiyi modullar (istehsalat təlimi ustalarının təhkim olduğu qrupun) baza ixtisasına uyğun gəlməlidir. Pedaqoji heyət üzvü tələbələr və həmkarları ilə ünsiyyət qurmaq bacarığına, əlaqələndiricilik, istiqamətvericilik xüsusiyyətlərinə malik olmalıdır. Tələbələrin ixtisasları üzrə dövrün tələbatına uyğun elmi-nəzəri bilikli mütəxəssis, tədqiqatçı kimi yetişmələrinə çalışmalı, müasir texnika, yeni istehsal və pedaqoji, innovativ təlim metodlarından, müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından istifadə etmək bacarığı aşılamalıdır.

İxtisasın tədris planı - modulların siyahısı

İxtisasın adı: Arıçı								
Təhsil müddəti: 1 il (tam orta təhsil)								
№	Bölmələr, təhsil sahələri, modullar (fənlər)	saatların miqdarı	Həftəlik dərslərinin miqdarı					məsləhət saatları
			I	II				
			15	10	3	9	1	
	2	3	4	6	7	8	9	
1	Fiziki tərbiyə	25	1	1				
2	Peşə etikası	45	3					
3	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması	30		3				
4	Sahibkarlıq	30	2					
5	İKT-dən istifadə	45	3					
		175	9	4				
	Peşə-ixtisas fənləri (modulları), nəzəri	410	16	17				
6	İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları	45	3					
7	Arıxana tikililəri, arıçılığın inventar və avadanlıqları	30	2					
8	Arıçılığın təşkili, arının biologiyası, fiziologiyası, qidalanması və xüsusi ehtiyacları	50	2	2				
9	Arı ailələrinin artırılması	80	4	2				
10	Arı ailələrinin vəziyyəti, ziyanverici və xəstəlikləri	75	3	3				
11	Arı məhsullarının (bal, arı südü, bərəmə, güləm, çiçək tozu) əldə olunması	70	2	4				
12	Arı məhsullarının marketinqinin təşkili	60		6				
	İstehsalat təlimi (praktik modullar)	395	10	14	35	0		
	İstehsalat təcrübəsi	360				40		
	Tələbələrin maksimum məcburi dərslər yükü	1340	35	35	35	40		
	Məsləhət	20						
	YEKUN	1360	35	35	35	40		

İxtisasın adı: Arıçı										
Təhsil müddəti: 2 il (ümumi orta təhsil)										
№	Bölmələr, təhsil sahələri, modullar (fənlər)	saatların miqdarı	Yarım illər üzrə həftəlik dərslərin miqdarı							məsləhət saatları
			I kurs			II kurs				
			I	II		I	II			
			15	20	3	15	10	12	1	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Çağırışa qədərki hazırlıq	60	1	1		1	1			
2	Fiziki tərbiyə	60	1	1		1	1			
3	Ana dilində ünsiyyət	30	2							
4	Xarici dildə ünsiyyət	45	3							
5	Hesablama əməliyyatları	30				2				
6	İKT-dən istifadə	45	3							
7	Peşə etikası	40		2						
8	Sahibkarlıq	40		2						
9	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması	30					3			
10	Estetika və mədəni özünüifadə	30				2				
	Baza modulları üzrə cəmi	410	10	6	0	6	5	0	0	0
	Peşə-ixtisas fənləri (modulları), nəzəri	895	14	15	0	15	16			
11	İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları	55	1	2						
12	Arıxana tikililəri, arıçılığın inventar və avadanlıqları	140	4	4						
13	Arıçılığın təşkili, arının biologiyası, fiziologiyası, qidalanması və xüsusi ehtiyacları	200	5	5		1	1			
14	Arı ailələrinin artırılması	175	4	4		1	2			
15	Arı ailələrinin vəziyyəti, ziyanverici və xəstəlikləri	100				4	4			
16	Arı məhsullarının (bal, arı südü, bəremum, güləm, çiçək tozu) əldə olunması	150				6	6			
17	Arı məhsullarının marketinqinin təşkili	75				3	3			

18	İstehsalat təlimi (praktik modullar)	900	11	14	35	14	14			
19	İstehsalat təcrübəsi	480						40		
20	Tələbələrin maksimum məcburi dərslər yükü	2685	35	35	35	35	35	40		
	Məsləhət saatları	20								
	YEKUN	2705	35	35	35	35	35	40		

Təhsil müddəti: 3 il (ümumi orta təhsil bazası)										
İxtisas: Ariçi										
№	Modullar/Fənlər	Saatların miqdarı	Kurslar və yarım illər üzrə həftəlik saatların miqdarı							məsləhət saatları
			I kurs		II kurs		III kurs			
			18	20	18	20	15	10	12	
	Ümumtəhsil fənləri									
1	Azərbaycan dili	268	3	3	3	3	2	1		
2	Xarici dil	334	4	4	4	4	2			
3	Riyaziyyat	344	4	4	4	4	2	1		
4	İnformatika	152	2	2	2	2				
5	Azərbaycan tarixi	76	1	1	1	1				
6	Fizika	76	1	1	1	1				
7	Biologiya	76	1	1	1	1				
8	Coğrafiya	76	1	1	1	1				
9	Kimya	76	1	1	1	1				
10	Fiziki tərbiyə	152	2	2	2	2				
11	Çağırışa qədərki hazırlıq	101	1	1	1	1	1	1		
	Ümumtəhsil fənləri üzrə cəmi	1731	21	21	21	21	7	3		
	Baza modulları									
12	Peşə etikası	40				2				
13	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırılması	30						3		
14	Sahibkarlıq	40		2						
15	İKT-dən istifadə	45					3			

	Baza modulları üzrə cəmi	155	0	2	0	2	3	3			
	İxtisas modulları										
16	İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları	56	2	1							
17	Arıxana tikililəri, arıçılığın inventar və avadanlıqları	114	3	3							
18	Arıçılığın təşkili, arının biologiyası, fiziologiyası, qidalanması və xüsusi ehtiyacları	150	2	1	3	2					
19	Arı ailələrinin artırılması	151			2	1	3	5			
20	Arı ailələrinin vəziyyəti, ziyanverici və xəstəlikləri	101			2	2	1	1			
21	Arı məhsullarının (bal, arı südü, bəremum, güləm, çiçək tozu) əldə olunması	120					4	6			
22	Arı məhsullarının marketinqinin təşkili	75					3	3			
	İxtisas modulları üzrə cəmi	767	7	5	7	5	11	15			
	İstehsalat təlimi	882	7	7	7	7	14	14			
	İstehsalat təcrübəsi	480							40		
	Tələbələrin məcburi maksimum dərslər yükü	4015	35	3	35	35	35	35	40		
	Məsləhət saatları	20									
				3							
	Yekun	4035	35	5	35	35	35	35	40		

İxtisasın adı: Arıçı (dual təhsil)									
Təhsil müddəti: 1 il (tam orta təhsil)									
№	Bölmələr, təhsil sahələri, modullar(fənlər)	saatların miqdarı	Həftəlik dərslər saatlarının miqdarı					Məsləhət	
			I	II					
			15	15	7	1			
	2	3	4	6	8	9		10	
1	Xarici dildə ünsiyyət	30	2						
2	İKT-dən istifadə	45	3						
3	Sahibkarlıq	45		3					
4	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması	30	2						
	Baza modulları üzrə cəm:	150	7	3	0	0		0	

	Peşə-ixtisas fənləri (modulları),nəzəri	375	14	11	0	0		0
5	İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları	30	2					
6	Arıxana tikililəri, arıçılığın inventar və avadanlıqları	30	2					
7	Arıçılığın təşkili, arının biologiyası, fiziologiyası, qidalanması və xüsusi ehtiyacları	75	2	3				
8	Arı ailələrinin artırılması	75	3	2				
9	Arı ailələrinin vəziyyəti, ziyanverici və xəstəlikləri	60	2	2				
10	Arı məhsullarının (bal, arı südü, bərənum, güləm, çiçək tozu) əldə olunması	75	3	2				
11	Arı məhsullarının marketinqinin təşkili	30		2				
	İstehsalat təlimi	420	14	14				
	İstehsalat təcrübəsi	400		8	40			
	Tələbələrin maksimum məcburi dərşyüku	1345	35	36	40		0	0
	Məsləhət	20						
	YEKUN	1365	35	36	40			

Qeyd:

- 1) Dual təhsil proqramları tətbiq edilən peşə təhsil müəssisələri və qrupların siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
- 2) Qarşılıqlı razılıq və maddi-texniki baza imkan verdikdə istehsalat təlimi tam olaraq və ya bir hissəsi işəgötürən müəssisələrdə təşkil edilə bilər.

Modulların spesifikasiyası

Modulun adı: Ana dilində ünsiyyət
Modulun kodu: 1
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə peşəkar ünsiyyəti təhlil etməyi, peşəkar məsələləri ilə bağlı şifahi və yazılı şəkildə ünsiyyət qurmağı və peşəyə dair yazılı materiallardan istifadə etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Peşəkar ünsiyyəti təhlil edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Gələcək iş yerində kimlərlə ünsiyyət quracağını araşdırır.
2. Gələcək iş yerindən kənarında kimlərlə ünsiyyət quracağını araşdırır.
3. Gələcək iş yerində istifadə edilən səciyyəvi ünsiyyət üsullarını təsvir edir.
4. Gələcək iş yerində səciyyəvi ünsiyyət problemlərini qiymətləndirir.
Təlim nəticəsi 2: Peşə məsələləri ilə bağlı şifahi ünsiyyət qurur.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Peşəsindəki səciyyəvi ünsiyyəti təhlil edir.
2. Peşə məsələləri ilə bağlı şifahi təqdimat verir.
3. Səmərəli şifahi ünsiyyəti təsvir edir.
Təlim nəticəsi 3: Peşə məsələləri ilə bağlı yazılı ünsiyyət qurur.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Peşəsindəki səciyyəvi yazılı ünsiyyəti təhlil edir.
2. Daxili ünsiyyətin yazılı nümunələrini təqdim edir.
3. Səciyyəvi yazılı xarici ünsiyyətin nümunələrini təqdim edir.
Təlim nəticəsi 4: Peşə məsələləri ilə bağlı yazılı materiallardan istifadə edir.

Qiymətləndirmə meyarları
1. Peşəkar istifadə üçün müvafiq Azərbaycan mediasını müəyyən edir.
2. Müvafiq peşə məsələləri ilə bağlı yazılı materialları təhlil edir.
3. Müvafiq peşə ilə bağlı materialı şifahi olaraq təqdim edir.
4. Peşə ilə bağlı yazılı materialın təqdimatını qiymətləndirir.

Modulun adı: Xarici dildə ünsiyyət
Modulun kodu: 2
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə gündəlik ünsiyyət zamanı lazım olan sözlərdən sərbəst şəkildə istifadə etməyi bilir, özünü aydın ifadə etməyi, və eləcə də müxtəlif sahələrə uyğun terminologiyalar tətbiq etməyi bacarır.
Təlim nəticəsi 1: Gündəlik məsələlər, təhsil, iş, iş yerində sağlamlıq və təhlükəsizlik mövzularında ünsiyyət qurmağı və özünü ifadə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Gündəlik həyatda öz fikirlərini sadə cümlələrlə ifadə edir.
2. Təhsil mövzusu ətrafında olan mətnləri təhlil edir.
3. İş həyatında istifadə olunan əsas anlayışlardan istifadə edərək öz sahəsini izah edir.
4. İş yerində sağlamlıq və təhlükəsizlik qaydalarını xarici dildə sadalayır.
Təlim nəticəsi 2: Gündəlik məsələlər üzrə baza səviyyəsində ünsiyyət qurmağı bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müxtəlif ölkələrə səyahətlə bağlı müzakirələrdə iştirak edir.
2. Ətraf mühitlə bağlı ilkin anlayışları izah edir.
3. Maliyyə məsələləri ilə bağlı mövzularda ünsiyyət qurur.
4. Gündəlik xəbərlərlə bağlı fikir mübadiləsi aparır.
Təlim nəticəsi 3: Müasir texnologiya ilə bağlı terminləri bilir və diskussiyyalar aparmağı bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları
1. Ünsiyyətin müxtəlif növlərini tətbiq edir.
2. Müxtəlif rəqəmsal texnologiyalardan məlumat almaq üçün istifadə edir.
3. Texnologiyanın əhəmiyyətini izah edir.

Modulun adı: Hesablama əməliyyatları
Modulun kodu: 3
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə məsələlərin həllində riyazi düşüncə nümayiş etdirməyi, hesablamalar aparmağı, cədvəl və qrafiklər hazırlayıb istifadə etməyi, cəbr qanunlarını tətbiq etməyi və təsviri statistikadan istifadə etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Məsələlərin həllində riyazi düşüncə nümayiş etdirir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Riyazi məsələlərin həllini necə qavradığını izah edir.
2. Məsələlərin həllində nə zaman riyazi üsullardan istifadə edəcəyini müəyyən edir.
3. Riyazi qanunlardan istifadə edərək məsələlərin həlli zamanı hansı texniki vəsaitlərdən istifadə olunacağını tədqiq edir.
4. Praktiki məsələlərdə riyazi termin və modellərdən istifadə etmək üçün nümunələr verir.
Təlim nəticəsi 2: Sadə hesablamalar aparır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. İşdən əlavə vaxt üçün hesablanan bonusları və çıxılmaları nəzərə almaqla əmək haqqından xalis gəliri hesablayır.
2. Faizləri və yenidən ödənişləri (qaytarılmaları) bank krediti üzrə hesablayır.
3. Formul və reseptlər əsasında xammalın müxtəlif qarışıqlarını hesablayır.
4. Sifarişlərlə əlaqəli tipik hesabatlar aparır.

5. Digər tipik işlərlə bağlı hesablamaları yerinə yetirir.
Təlim nəticəsi 3: Sadə qrafik və cədvəllər hazırlayır və məsələlərin həllində onlardan istifadə edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Histoqramdan, nöqtəli diaqramdan, xətti qrafik və piktoqramdan alınan məlumatlardan istifadə edir.
2. Nəzərdən keçirilən işdən alınan informasiyalara əsasən, histoqramlar, nöqtəli diaqramlar, xətti qrafik və ya piktoqramlar qurur.
3. Exceldən istifadə etməklə 2-ci qiymətləndirmə meyarındaki diaqramları qurur.
Təlim nəticəsi 4: Məsələlərin həllində sadə cəbri qaydaları tətbiq edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Mötərizələrdən istifadə etməklə ifadələri aydınlaşdırır və sadələşdirir.
2. Tənliklər və riyazi ifadələrlə düzgün manipulyasiya edir və onları sadələşdirir.
3. Müvafiq dəyişənlərdən istifadə edərək riyazi funksiyalar qurur.
4. İndexslər qanunu tətbiq edir.
5. Sadə xətti funksiyaları praktiki misallarla izah edir.
Təlim nəticəsi 5: Sadə təsviri statistikadan istifadə edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Çoxluğa qarşı seçim konsepsiyasını izah edir.
2. Mərkəzin tendensiya üzrə məlumatlarını təsvir edir (moda, median, ədədi orta).
3. Dispersiya ölçüləri olan məlumatları təsvir edir.
4. Histoqram və diaqramları təsvir edir.

Modulun adı: İKT-dən istifadə
Modulun kodu: 4
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə işlə əlaqəli məlumatları tapmağı, qiymətləndirməyi və idarə etməyi, müxtəlif müvafiq mediadan istifadə etməklə

peşəkarcasına əlaqə qurmağı və əməkdaşlıq etməyi, peşəkar rəqəmsal məzmun hazırlamağı, İT-dən təhlükəsiz şəkildə istifadə etməyi və texnologiyadan istifadə etməklə problemləri həll etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: İnternetdə məlumatları tapmağı, qiymətləndirməyi və idarə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müvafiq məlumat göstəricilərini (verilənlər), məlumat və rəqəmsal məzmunu müəyyən edir.
2. Müvafiq məlumat göstəricilərinin, məlumat və rəqəmsal məzmunun keyfiyyətini dəyərləndirir.
3. Rəqəmsal mühitlərdə məlumat göstəricilərini, məlumatları və rəqəmsal məzmunu idarə edir.
Təlim nəticəsi 2: Sosial media vasitələrindən istifadə edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə peşəkarcasına işləyir.
2. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalardan istifadə etməklə məlumat göstəricilərini, məlumat və rəqəmsal məzmunu paylaşır.
3. Rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə öz işlərini yerinə yetirir.
4. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə peşəkarcasına davranır.
5. Peşəkar şəbəkə vasitəsilə ünsiyyət qurur.
6. Rəqəmsal kimliyi idarə edir.
Təlim nəticəsi 3: Rəqəmsal məzmun hazırlayır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müvafiq formatlarda peşəkar rəqəmsal məzmunu hazırlayır.
2. Yeni müvafiq məzmun hazırlanması üçün mövcud rəqəmsal məzmunu inteqrasiya edərək uyğunlaşdırır.
3. Müəlliflik hüququ və lisenziyaların məlumat göstəricilərinə, məlumat və rəqəmsal məzmununa necə tətbiq edilməsini təsvir edir.

Təlim nəticəsi 4: İnformasiya texnologiyalarından təhlükəsiz şəkildə istifadə etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq cihazları qoruyur.
2. Şəxsi məlumat və məxfiliyi qoruyur.
3. Cihazlardan istifadə edərkən sağlamlığını qoruyur.
4. Cihazlardan istifadə edərkən ətraf mühiti qoruyur.

Təlim nəticəsi 5: Sadə texniki problemləri həll edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq cihazları işlədərkən yaranmış texniki problemləri həll edir.
2. Texnologiyalardan istifadə etməklə işlə əlaqəli müvafiq ehtiyacları müəyyən edərək, bunların texnoloji həlli yollarını seçir.
3. Öz rəqəmsal bacarılarındakı çatışmazlıqları müəyyən edir.
4. Öz rəqəmsal bacarıqlarındakı çatışmazlıqları aradan qaldırmaq üçün inkişaf planını təqdim edir.

Modulun adı: Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması
Modulun kodu: 5
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə özünü tanımağı və şəxslərarası münasibətləri tənzimləməyi, düşünməyi, problemləri həll edərək qərarları qəbul etməyi, karyera məqsədlərini müəyyən etməyi və müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Özünü tanımağı və şəxslərarası münasibətləri tənzimləməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Stresi idarə edir və emosiyaları tənzimləyir.
2. Pozitiv düşünür və özünü qiymətləndirir.
3. Empatiya qurur və dinləyir.
4. Şəxslərarası münasibətləri effektiv idarə edir və mübahisələri həll edir.
5. İnamlı ünsiyyət qurur.
Təlim nəticəsi 2: Düşünməyi və problemləri həll edərək qərarları qəbul etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Məqsədlərini müəyyənləşdirir və qərarları qəbul edir.
2. Problemləri həll edir.
3. Tənqidi və yaradıcı düşünür.
4. İcra edir və davamlılığını təmin edir.
Təlim nəticəsi 3: Karyera məqsədlərini müəyyən edir və müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Karyera anlayışının mənasını izah edir.
2. Karyera məqsədlərinin müəyyən edilməsi yollarını araşdırır.
3. Müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə edir.
4. Peşəkar inkişafın üsul və mərhələlərinə tətbiq edir.

Modulun adı: Peşə etikası
Modulun kodu: 6
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə peşəkarlığın əsas prinsiplərini biləcək və vaxtdan səmərəli istifadə etməyi, qrup şəklində işləməyi və iş yerində mövcud davranış qaydalarını təhlil etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Peşəkarlıq prinsiplərini bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Peşəkarlıq anlayışının nə olduğunu müəyyən edir.
2. Peşəkarlığın əsas kriteriyaları izah edir.
3. Peşəkar davranışın əsas meyarlarını izah edir
4. Peşəkarlığın karyera inkişafındakı rolunu dərk edir.
Təlim nəticəsi 2: Vaxtdan səmərəli istifadə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Vaxt anlayışını və onun əhəmiyyətinin nədən ibarət olduğunu sadalayır.
2. Vaxtın idarə olunmasındakı əsas yanaşmaları təhlil edir.
3. İdarəetmə funksiyaları və vaxtın idarə olunması arasında əlaqəni izah edir.
4. Vaxtdan səmərəli istifadəyə mane olan əsas əngəlləri aradan qaldırma üsullarını sadalayır.
5. Fərdi vaxt planlaşdırma üsullarını nümayiş etdirir.
Təlim nəticəsi 3: Qrup daxilində səmərəli işləməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Öz peşəsi ilə bağlı qruplarda necə işlədiyini izah edir.
2. Səciyyəvi qrup işlərində qrupdakıların rollarını təsvir edir.
3. Qrup işində öz şəxsi rolunu təhlil edir.
4. Öz peşəsi ilə bağlı qrup işində problemlərin nümunələrini nəzərdən keçirir.
5. 4-cü qiymətləndirmə meyarında müəyyən edilən problemlərin həllinə necə kömək edə biləcəyini təsvir edir.

Təlim nəticəsi 4: İş yerində davranış qaydalarını təhlil etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Etik davranışın hansı mənanı ifadə etdiyini nümayiş etdirir.
2. İş etikası anlayışını və fərdi etik davranışların nə olduğunu izah edir.
3. Müəssisə və təşkilatlarda gündəlik etik davranış qaydalarını sadalayır.
4. Ətraf mühiti bir işçi kimi necə qoruya biləcəyini təsvir edir .
5. Müəssisə və təşkilatlarda davranış qaydalarının idarə olunması prinsiplərini müəyyənləşdirir.

Modulun adı: Sahibkarlıq
Modulun kodu: 7
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə sahibkarlıq ideyalarını müəyyənləşdirib qiymətləndirməyi, ideyaların həyata keçirilməsi üçün lazımı resursları müəyyənləşdirib toplamağı, və ideyaları həyata keçirilməsi yollarını göstərməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Sahibkarlıq ideyalarını, imkanlarını müəyyən etməyi və qiymətləndirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Sahibkarlığın mahiyyətini izah edir.
2. Sahibkarlıq fəaliyyəti üçün əlində olan imkanları müəyyən edir.
3. Sahibkarlıq ideyalarını müəyyənləşdirir.
4. Sahibkarlıq ideyasını qiymətləndirir.
Təlim nəticəsi 2: Sadə biznes layihəsini hazırlayır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Biznes planın məqsəd və strukturunu izah edir.
2. Marketing planını hazırlayır.
3. Satış və insan resurslarını planlaşdırır.

4. İnvestisiya və maliyyə planını hazırlayır.
5. Büdcəni planlaşdırır.
6. Qeyri-müəyyənlik və risk hallarında necə qərar qəbul edəcəyini təsvir edir.
Təlim nəticəsi 3: Sahibkarlıq ideyalarını necə həyata keçirməli olduğunu göstərir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Yaradılan müəssisənin hüquqi məsələlərini təsvir edir.
2. Sahibkarlıq prosesində başqaları ilə səmərəli əməkdaşlıq üçün nə edəcəyini təsvir edir.
3. Biznes plan hazırlanmasından sonrakı addımlarını müəyyən edir

Modulun adı: Estetika və mədəni özünüifadə
Modulun kodu: 8
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə Azərbaycan yazıçıları və rəssamlarının əsərlərini təhlil etməyi, Azərbaycan mədəniyyətini təqdim etməyi, iş şəraitində fikrini düzgün və mədəni tərzdə çatdırmaq üçün maraqlı bədii ifadə tərzini seçməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Azərbaycanın mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin əsas əsərlərini şərh edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Azərbaycanın 3 görkəmli yazıçısının əsərlərini təhlil edir.
2. Azərbaycan musiqi sənətinin 3 görkəmli nümayəndəsinin yaradıcılığını təhlil edir.
3. Azərbaycanın 3 görkəmli vizual rəssamının əsərlərini təhlil edir.
Təlim nəticəsi 2: Dünya incəsənət nümunələrini və məşhur mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin əsərlərini şərh edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Dünyaca məşhur 3 mədəniyyət sahəsini müəyyən edir.
2. Mədəniyyət sahələri haqqında məlumatları təhlil edir.
3. Seçilmiş mədəniyyət sahələrinin şifahi təqdimatını verir.

4. Başqalarına mədəniyyət sahələrinin təqdim edilməsinə dair konstruktiv rəy verir .
5. 3 mədəni sahənin yazılı təqdimatını hazırlayır.
Təlim nəticəsi 3: Kreativlik və estetika anlayışlarını təhlil edərək onlardan istifadə edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Estetika anlayışını təhlil edir.
2. Kreativlik anlayışını təhlil edir.
3. Estetika anlayışından istifadə edərək kreativ ideyalar təqdim edir.
Təlim nəticəsi 4: Etiket və nəzakət qaydalarını təhlil edərək onlardan istifadə edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Ölkəmizə xas nəzakət qaydalarını şərh edir.
2. İş yerində etiket qaydalarını tətbiq edir.
3. Ayrı-ayrı ölkələrdə istifadə edilən etiket və nəzakət qaydalarını təhlil edir.

Modulun adı: Fiziki tərbiyə
Modulun kodu: 9
Modulun ümumi məqsədi: Bu modul tamamlandıqdan sonra tələbə tərbiyəvi prosesdə sağlamlığın yüksəldilməsi, peşə xəstəliklərinin qarşısının alınması, pis vərdişlər, fərdi fiziki inkişaf və sağlam fiziki həyat haqqında zəruri məlumatı biləcək və dövlət standartında müvafiq təlimlərlə nəzərdə tutulan fiziki standartları yerinə yetirmək üçün fərdi olaraq seçilmiş kompleks sağlamlıq və gimnastika məşğələlərini həyata keçirməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Hərəkətli vərdiş və bacarıqları formalaşdıran müxtəlif statik və dinamik hərəkətləri sadə üsullarla icra edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Hərəkətlərin sağlamlaşdırıcı və inkişafetdirici təsirini izah edir.
2. Hərəkətlərin icra şəraiti və icra üsulunun təkmilləşdirilməsi barədə müzakirə aparır.
3. Şəxsiyyətin hormonik inkişafını təsvir edir.
4. Fiziki tərbiyə üzrə nəzəri bilikləri izah edir.

Təlim nəticəsi 2: Fiziki tərbiyə prosesində intizam və rejim qaydalarına əməl edir, birgə fəaliyyət bacarıqları nümayiş etdirir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Aktiv hərəkətlərlə bağlı bacarıq və vərdişlərini nümayiş etdirir.
2. Aktiv hərəkətlərin icrasında əlverişli üsullarından istifadə edir.
3. Aktiv hərəkətlərinə nəzarət edir.
4. Şəraitə uyğun ilkin tibbi yardım göstərir.
5. Bərpaedici vasitələrdən səmərəli istifadə edir.
Təlim nəticəsi 3: İdman oyunlarını, o cümlədən milli idman oyunlarını və onların növlərini təqdim edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Fiziki hazırlığını artırmaq üçün aktiv hərəkətlərdən və xüsusi vasitələrdən müntəzəm istifadə edir.
2. Yaş qrupuna müvafiq hərəkətlərə qadir olduğunu nümayiş etdirir.
3. Hərəkətlərin icrası zamanı əlverişli metodlar tətbiq edir.
4. Aktiv hərəkətlərə qadir olduğunu nümayiş etdirir.

Modulun adı: Çağırışaqədərki hazırlıq
Modulun kodu: 10
Modulun ümumi məqsədi: Bu modul tamamlandıqdan sonra tələbə dövlət təhlükəsizliyinin tarixi və hüquqi əsasları, sıra və intizam nizamnamələrinin ümumi müddəalarını biləcəkdir.
Təlim nəticəsi 1: Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində istifadə olunan hərbi texnika və sursatlar haqqında zəruri məlumatlara malik olduğunu nümayiş etdirir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin yaradılması və inkişafı barədə məlumatları şərh edir.
2. Vətənin müdafiəsində vətəndaş vəzifələrini sadalayır.
3. Hərbi nizamnamələrin yerinə yetirilmə məsuliyyətini dərk edir.

4. Sıra və intizam nizamnamələrinin ümumi müddəalarını şərh edir.
Təlim nəticəsi 2: Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrinin nizamnamələrində təsbit olunmuş əsas müddəaları mənimsədiyini, tibbi yardım və mülki müdafiə bacarıqlarına, topoqrafik vərdişlərə yiyələndiyini nümayiş etdirir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müasir ümumqoşun döyüşü haqqında məlumatları şərh edir.
2. Müasir döyüş vasitələrini təsvir edir.
3. Topoqrafiya üzrə bacarıqlarını nümayiş etdirir.
4. Fövqəladə hadisələr zamanı əhalinin mühafizəsi haqqında biliklərini təsnif edir.
5. Mühafizə vasitələrindən düzgün istifadə edir.
6. Radiasiyaya nəzarət və kimyəvi kəşfiyyat cihazlarından istifadə edir.
Təlim nəticəsi 3: Mülki müdafiə, sıra təlimi və fiziki hazırlığa aid normativləri yerinə yetirir, onların icrası zamanı qrup və komanda tərkibində əlaqəli fəaliyyət göstərir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Sağlam həyat tərzini üzrə bilikləri əlaqələndirir.
2. Sağlamlığın mühafizəsi haqqında ümumi müddəaları şərh edir.
3. Yaralanma və bədbəxt hadisə zamanı zərərçəkənlərə ilkin tibbi yardım göstərir.
4. Fövqəladə hadisələrdə zədələnmələrin profilaktikasını və ilkin tibbi yardım qaydalarını tətbiq edir.
5. Radiasiya şüalanmaları və kimyəvi zədələnmələr zamanı ilkin tibbi yardımını yerinə yetirir.

Modulun adı: İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları
Modulun kodu: 11
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu bitirdikdən sonra tələbə Arıçılıqda ətraf mühitin mühafizəsi, yanğın təhlükəsizliyinin əsasları, əməyin təhlükəsizliyinin əsasları, arı ailələrinə baxış keçirilmə texnikası, müxtəlif cinsli arıların davranış xüsusiyyətlərini biləcək və tətbiq etməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Fərdi sağlamlıq və təhlükəsizlik qaydaları haqqında bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Yanğın təhlükəsizliyinin əsasları haqqında məlumat verir.
2. Arıçılıqda əməyin təhlükəsizliyi əsasları haqqında danışır.
3. Arı ailələrinə qulluq zamanı əməyin təhlükəsizlik qaydalarının əsaslarını izah edir.
4. Arılarla işləyən zaman lazım olan davranış qaydalarını sadalayır.
Təlim nəticəsi 2: İlk yardım qaydaları bilir və tətbiqini bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müalicə prioritetlərinin müəyyən edilməsi prosesini düzgün izah edir.
2. İlk yardımın göstərilməsinin zəruriliyini izah edir.
3. Arı sancmasından zərər çəkmiş şəxslərə ilkin yardım göstərməyi nümayiş etdirir.
4. Hadisə baş verən zaman ilkin qiymətləndirmə prosesini düzgün şəkildə nümayiş etdirir.
5. Dərmanlardan və müalicəvi üsullardan istifadə qaydalarını şərh edir.
Təlim nəticəsi 3: Ətraf mühitin mühafizəsi haqqında məlumatları bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Arıları, onlara mənfi təsir göstərən amillərdən qoruma qaydalarını şərh edir.
2. Arı sancmasından insanları və heyvanları qoruma qaydaları haqqında danışır.
3. Arıların faydalı təsirini ətraf mühitə yayma qaydalarını izah edir.
Təlim nəticəsi 4: Gigiyena qaydalarını həyata keçirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. İşin gigiyenası haqqında məlumat verir.
2. Xüsusi geyimlərdən düzgün istifadəni nümayiş etdirir.
3. Arıxana avadanlıqlarının düzgün qaydada dezinfeksiyasını nümayiş etdirir.
4. Dərman qabını düzgün qaydada komplektləşdirir.

Modulun adı: Arıxana tikililəri, arıçılığın inventar və avadanlıqları
Modulun kodu: 12
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu bitirdikdən sonra tələbə arıxana tikililəri, arıçılığın inventar və avadanlıqları haqqında biləcək və onların istifadəni bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Şan anbarının quruluşunu qiymətləndirməyi, müxtəlif növlü pətək sistemlərinin, inventar və avadanlıqların istifadəsini bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Şan anbarının əhəmiyyətini izah edir.
2. Müxtəlif növlü pətək sistemlərinin necə və harada istifadə edilməsini şərh edir.
3. Pətək və çərçivələrin quruluşunu və onların istifadə qaydalarını izah edir.
4. Arılara qulluq üçün lazım olan alət və avadanlığı seçir.
5. Balsüzən cihazından və mexanizmlərdən düzgün istifadəni nümayiş etdirir.
Təlim nəticəsi 2: Arı şanıdan istifadəni bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Bu əməliyyat üçün lazımı qurğulardan düzgün istifadəni nümayiş etdirir.
2. Arıları, şanları bərpa etməyə məcbur edən amilləri sadalayır.
3. Süni şanı nə vaxt qoymaq lazım olduğunu şərh edir.
4. Süni şandan keyfiyyətini qiymətləndirir.
Təlim nəticəsi 3: Təmir işlərini həyata keçirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Bu əməliyyatları yerinə yetirmək üçün lazımı alətləri seçir.
2. Çərçivələrdə yarıqların açılmasını nümayiş etdirir.
3. Məftilləmə prosesini göstərir.
4. Çərçivələrin şanlanmasını nümayiş etdirir.

Modulun adı: Arıçılığın təşkili, arının biologiyası, fiziologiyası, qidalanması və xüsusi ehtiyacları
Modulun kodu: 13
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu bitirdikdən sonra tələbə arı və onun ailəsinin bütün xüsusiyyətlərini biləcək və arıların müasir pətəklərdə saxlanması, onların yemlə təmin olunması, qışlamanın təşkili, payız və yaz yoxlanışlarının keçirilməsini və s.ni bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Arıçılığın təşkilini həyata keçirməyi bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Arıçılığın təşkili haqqında məlumat verir.
2. Ərazinin bal məhsuldarlığının müəyyən olunması üsullarını izah edir.
3. Arıxana yerinin hazırlanması haqqında məlumat verir.
4. Arı ailəsi və onun faydalı xüsusiyyətlərini izah edir.
5. Arı ailəsinin təşkili və həyat fəaliyyəti haqqında danışır.
Təlim nəticəsi 2: Arı ailələrini bal yığımına hazırlamağı bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları

1. Bal yığımları və onun xüsusiyyətləri haqqında məlumat verir.
2. Arı ailələrinin bal yığımlarına hazırlığının qaydalarını izah edir.
3. Arı ailələrinin bal yığımlarına və bal yığımlarının istifadəsinə hazırlayır.
4. Müxtəlif arı pətəklərinin istifadəyə yararlılığını düzgün seçir.
5. Çəmənliklər və bitkilər (əsas bal və çiçəktozu verən bitkilər) haqqında məlumat verir.
Təlim nəticəsi 3: Arının biologiyası və fiziologiyasını müəyyən etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Arının biologiyasını (quruluşu və həyatı) izah edir.
2. Arının (fiziologiyasını) orqanizmində baş verən dəyişikliklərin sürətinin fərqi müəyyən etməyi və bu göstəriciləri təcrübədə istifadə edir.
3. Arı cinsləri və seleksiyası haqqında məlumat verir.
Təlim nəticəsi 4: Arı ailələrində qidalanma prosesini bilir və həyata keçirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Arıların yemlə təmin olunması qaydalarını izah edir.
2. Arıların yemlənmə prosesini həyata keçirir.
3. Qışlama yerində yemə ehtiyacı olan arıları düzgün qaydada yemləndirir.
4. Balverən bazanın təkmilləşdirilməsi üçün hansı etnomofil bitkiləri əkilib-becərmək lazım olduğunu sadalayır.
5. Arı orqanizmini gücləndirmək üçün istifadə olunan müxtəlif vitamin preparatlarını sadalayır.
6. Qışlama üçün pətəyə lazım olan yem ehtiyatının (şəkəri şəkər şərbəti halına gətirmək) hazırlanmasını nümayiş etdirir.
Təlim nəticəsi 5: Arı ailələrinin qışa hazırlığını və qışdan çıxarılmasını həyata keçirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Əsas payız yoxlanışını düzgün qaydada həyata keçirir.
2. Arı ailələrin qışlama yerləri və təşkilini həyata keçirir.
3. Yuvaların qışlamaya hazırlanmasını nümayiş etdirir.
4. Yuvaların düzgün qaydada qısaldılmasını (isidilməsi) həyata keçirir.
5. Qışlama yerində mikroiqlimin (rütubəti, temperaturu) müəyyən edilməsini və tənzimlənməsini nümayiş etdirir.
6. Qışlama yerindən çıxarılmazdan əvvəl düzgün qulluq qaydalarını sadalayır.
7. Pətəklərin qışlama yerindən çıxarılması qaydalarını izah edir.

8. Əsas yaz yoxlanışını nümayiş etdirir.
9. Arıların yerdəyişməsinin (köçürülməsi) zəruriliyini izah edir.
10. Arıxananı köçürülməyə hazırlamağını nümayiş etdirir.

Modulun adı: Arı ailələrinin artırılması
Modulun kodu: 14
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu bitirdikdən sonra tələbə ana arının ailədəki rolu, ailənin yaşamasının ondan asılılığını biləcək və arı ailəsinin müxtəlif üsullarla artırılmasını bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Arı ailələrinin artırılmasını həyata keçirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Arı ailələrinin süni və təbii artım üsullarını izah edir.
2. Beçəvermə ilə mübarizə tədbirlərini sadalayır.
3. Arı ailəsi üçün normal mikroiklim şəraitini yaratmağı nümayiş etdirir.
Təlim nəticəsi 2 : Ana arının ailədəki rolunu, ailənin yaşamasının ondan asılılığını bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Ana arını müəyyən etmə üsullarını sadalayır.
2. Anasız ana arının çıxarılmasını nümayiş etdirir.
3. Anaların yerləşdirilməsi və əvəzlənməsi prosesinin zəruriliyini izah edir.
4. Ana arının olmasının müəyyən edilmə üsullarını sadalayır.
5. Anasız ailələrin düzəldilməsinin zəruriliyini izah edir.
Təlim nəticəsi 3 Arıların təbii beçəvermə qaydalarını izah edir və mübarizə tədbirləri həyata keçirməyi bacarır
Qiymətləndirmə meyarları
1. Bal arılarının pətəklərində təbii beçələmə əlamətlərini müəyyən edir.
2. Beçələrin və arı ailələrinin yaradılmasını izah edir.
3. Anaların yerləşdirilməsi və əvəzlənməsini nümayiş etdirir.
Təlim nəticəsi 4 Arıların süni beçəvermə qaydalarını izah edir və mübarizə tədbirləri həyata keçirməyi bacarır
Qiymətləndirmə meyarları
1. Bal arılarının pətəklərində süni beçələmə əlamətlərini müəyyən edir.
2. Beçələrin və arı ailələrinin yaradılmasını izah edir.
3. Karantin və bioloji təhlükəsizlik qaydalarını sadalayır
4. Erkəkləşmənin səbəbləri və mübarizə tədbirləri (ləğv olunması) həyata keçirir.

Modulun adı: Arı ailələrinin vəziyyəti, ziyanverici və xəstəlikləri
Modulun kodu: 15
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu bitirdikdən sonra tələbə arıçılıq üçün böyük təhlükə yaradan arı ziyanvericiləri, arıların yoluxan və yoluxmayan xəstəlikləri haqqında biləcək və onlara qarşı mübarizə tədbirlərini görməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Arı ailələrinin vəziyyətini müəyyən etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları

1. Arı ailələrinə düzgün qaydada baxış keçirir.
2. Yüksək keyfiyyətli məhsul almağın şərtlərini sadalayır.
3. Arı ailələrini və şanlarının quruluşunu qiymətləndirir.
4. Arı yuvalarının genişləndirilməsi qaydalarını izah edir.
5. Arıların uçuşunu qiymətləndirir.
6. Məhsuldarlıq amili kimi arı ailəsinin gücünü qiymətləndirir.
7. Arı ailələrinin məhsuldarlığına təsir edən amilləri sadalayır.
Təlim nəticəsi 2: Xəstəliklərə diaqnoz qoymağı bilir və müalicə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Arı xəstəlikləri (yoluxan və yoluxmayan) və ziyanvericiləri (mikroorqanizmlər) haqqında məlumat verir.
2. Xəstəliklərin əlamətləri və yaranma səbəblərini izah edir.
3. Arı ailələrinin dərmansız müalicəsinin nəyə əsaslandığını izah edir.
4. Pətəklərin, şanların və avadanlıqların dezinfeksiyasını nümayiş etdirir.
Təlim nəticəsi 3: Arıların yoluxan və yoluxmayan xəstəliklərini bilir və xəstəlikləri müəyyən etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Zülal distrofiyasının yaranma səbəbləri, mübarizə və müalicə yollarını izah edir.
2. Gəzəngi toksikozunun patogenezi və kliniki əlamətlərini sadalamaq və müalicə üsullarını izah edir.
3. Kimyəvi toksikoz və onun mübarizə yollarını izah edir.
Təlim nəticəsi 4: Arıların yoluxan və yoluxmayan xəstəliklərinə qarşı mübarizə tədbirlərini görməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Arıları xüsusi üsullarla və ya onların bioloji xüsusiyyətlərinə müvafiq olaraq müalicə qaydaları haqqında danışır.
2. Hər bir dərmanın təyinatı və təsir etmə xüsusiyyətləri haqqında məlumat verir.
3. Dərmanlı vasitələrlə arıları müalicə etmə üsullarını izah edir.

Modulun adı: Arı məhsulları əldə olunması(bal, arı südü, bərəmə, güləm, çiçək tozu)
Modulun kodu: 16
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu bitirdikdən sonra tələbə şanların çıxarılması, süzüm yerinə gətirilməsi, süzümün bütün incəlikləri haqqında biləcək və tətbiqini bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Balın süzülməsi prosesi haqqında bilir və həyata keçirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Balın süzülməsi prosesi üçün hazırlıq işlərini yerinə yetirir.
2. Balın süzülməsinin ardıcılığını sadalayır.
3. Arıxanada arıçılıq məhsullarının düzgün emal olunmasını nümayiş etdirir.
4. Süzülmüş balı düzgün qaydada qablaşdırma və saxlanması qaydalarını izah edir.
5. Arı südünün alınması qaydalarını izah edir.
6. Güləmin alınması üsullarını nümayiş etdirir.
7. Çiçək tozunun alınması üsullarını şərh edir.
8. Arı zəhərinin alınması haqqında məlumat verir.
Təlim nəticəsi 2: Arıçılıq məhsulları əsasında hazırlanan müalicəvi vasitələr haqqında bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Bərəmədən hazırlanan bir neçə dərman adlarını sadalayır.
2. Arıçılıq məhsullarının əsasında hazırlanan kompozisiyalar haqqında danışır.
3. Çiçək tozunun müalicəvi vasitə kimi istifadəsini şərh edir.
4. Arıçılıq məhsulları əsasında hazırlanan müalicəvi kosmetika məhsullarını sadalayır.

Modulun adı: Arı məhsullarının marketinqi
Modulun kodu: 17
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu bitirdikdən sonra tələbə arıçıya məhsulları satmasına imkan verən bütün əməliyyatları və tapşırıqları biləcək və onları yerinə yetirməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Arı məhsullarının marketinqini təşkil edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Məhsulun qiymətinin hesablanması (istehsal dəyəri, xammal alınması, satış qiyməti, gəlir, arı marketinqi üçün bütün xərcləri və s.) qaydalarını izah edir.
2. Satış zaman qablaşdırılma prosesini nümayiş etdirir.
3. Gəlirin artırılması və xərclərin azaldılması yollarını izah edir.
4. Orqanik sertifikatlaşdırma haqqında danışır.

5. Tozlandırma servisi marketingi haqqında məlumat verir.
6. Propolis, arı südü, bal mumu, çiçək tozu marketinginin faydalarını sadalayır.
7. Marketingin dayanıqlığını saxlama yollarını izah edir.

Modulun adı: İstehsalat təlimi
Modulun kodu: 19
İş yerində öyrənmənin ümumi məqsədi: Bu modulu bitirdikdən sonra tələbə ətraf mühitin qorunması, arı ailələrinin vəziyyəti, ziyanverici və xəstəlikləri, arı ailələrinin artırılması, arı məhsulları hazırlanması və marketingi haqqında biləcək və tətbiqini bacaracaqdır.
Hüquqi şərtlər və müqavilə:
Təlim nəticəsi 1: Sağlamlıq, təhlükəsizlik və ətraf mühitin qorunmasına riayət etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Arıçılıqda əməyin təhlükəsizliyinə riayət edir.
2. Dərmanlardan və müalicəvi üsullardan istifadə qaydalarını nümayiş etdirir.
3. Xüsusi geyimlərdən düzgün istifadəyə riayət edir.
4. Arıxana avadanlıqlarının düzgün qaydada dezinfeksiyasını nümayiş etdirir.
Təlim nəticəsi 2: Arı ailələrinin vəziyyətini, ziyanverici və xəstəliklərini müəyyən etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Arı ailələrini və şanlarının quruluşunu qiymətləndirir.
2. Xəstəliklərə diaqnoz qoyur.
3. Arıları müalicə etmə üsullarını göstərir.
4. Pətəklərin, şanların və avadanlıqların dezinfeksiyasını nümayiş etdirir.
Təlim nəticəsi 3: Arı ailəsinin qışlanmaya hazırlanmasını bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Artıq çərçivələrin pətəkdən çıxarılmasını və növləşdirilməsini göstərir.
2. Arının yem normasını təyin etməyi göstərir.
3. Arı Pətəklərinin istilik rejimini düzgün təşkilini nümayiş etdirir.
4. Arı pətəklərini qışlama binasına köçürməyi nümayiş etdirir.
Təlim nəticəsi 4: Arı ailələrinin artırılmasını bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Anasız ana arının çıxarılmasını nümayiş etdirir.
2. Beçələmə prosesini həyata keçirir.
3. Anaların yerləşdirilməsi və əvəzlənməsini nümayiş etdirir.

Təlim nəticəsi 5: Balın süzülməsi prosesi haqqında bilir və həyata keçirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Balın süzülməsi prosesi üçün hazırlıq işlərini yerinə yetirir.
2. Balın süzülməsinin ardıcılığını sadalayır.
3. Arıxanada arıçılıq məhsullarının düzgün emal olunmasını nümayiş etdirir.
4. Süzülmüş balı düzgün qaydada qablaşdırma və saxlanması qaydalarını izah edir.
Təlim nəticəsi 6: Arı məhsulları (bal, arı südü, bərəmum, güləm, çiçək tozu) hazırlanması və marketinqi haqqında bilir və tətbiqini bacarır
Qiymətləndirmə meyarları
1. Balın süzülməsini həyata keçirir.
2. Arıçılıq məhsulları əsasında müalicəvi vasitələr hazırlayır.
3. Məhsulun qiymətinin hesablanmasını aparır.

Modulun adı: İstehsalat təcrübəsi (iş yerində öyrənmə)
Modulun kodu: 18
İş yerində öyrənmənin ümumi məqsədi: Bu modulu bitirdikdən sonra tələbə ətraf mühitin qorunması, arı ailələrinin vəziyyəti, ziyanverici və xəstəlikləri, arı ailələrinin artırılması, arı məhsulları hazırlanması və marketinqi haqqında biləcək və tətbiqini bacaracaqdır.
Hüquqi şərtlər və müqavilə:
Təlim nəticəsi 1: Sağlamlıq, təhlükəsizlik və ətraf mühitin qorunmasına riayət etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Arıçılıqda əməyin təhlükəsizliyinə riayət edir.
2. Dərmanlardan və müalicəvi üsullardan istifadə qaydalarını nümayiş etdirir.
3. Xüsusi geyimlərdən düzgün istifadəyə riayət edir.
4. Arıxana avadanlıqlarının düzgün qaydada dezinfeksiyasını nümayiş etdirir.
Təlim nəticəsi 2: Arı ailələrinin vəziyyətini, ziyanverici və xəstəliklərini müəyyən etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Arı ailələrini və şanlarının quruluşunu qiymətləndirir.
2. Xəstəliklərə diaqnoz qoyur.
3. Arıları müalicə etmə üsullarını göstərir.
4. Pətəklərin, şanların və avadanlıqların dezinfeksiyasını nümayiş etdirir.
Təlim nəticəsi 3: Arı ailəsinin qışlanmaya hazırlanmasını bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları

1. Artıq çərçivələrin pətəkdən çıxarılmasını və növləşdirilməsini göstərir.
2. Arının yem normasını təyin etməyi göstərir.
3. Arı Pətəklərinin istilik rejimini düzgün təşkilini nümayiş etdirir.
4. Arı pətəklərini qışlama binasına köçürməyi nümayiş etdirir.
Təlim nəticəsi 4: Arı ailələrinin artırılmasını bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Anasız ana arının çıxarılmasını nümayiş etdirir.
2. Beçələmə prosesini həyata keçirir.
3. Anaların yerləşdirilməsi və əvəzlənməsini nümayiş etdirir.
Təlim nəticəsi 5: Arı məhsulları (bal, arı südü, bərənum, güləm, çiçək tozu) hazırlanması və marketinqi haqqında biləcək və tətbiqini bacaracaqdır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Balın süzülməsini həyata keçirir.
2. Arıçılıq məhsulları əsasında müalicəvi vasitələr hazırlayır.
3. Məhsulun qiymətinin hesablanmasını aparır.

Təhsil proqramlarına dair qeydlər

1. Ümumi orta təhsil bazasından qəbul olunmuş və texniki peşə təhsili ilə yanaşı, tam orta təhsil alanlar üçün təşkil edilən qruplarda peşə təhsilinin dövlət standartında göstərilmiş “Ana dilində ünsiyyət” səriştəsi “Azərbaycan dili”, “Xarici dildə ünsiyyət” səriştəsi “Xarici dil”, “İnformasiya texnologiyaları” səriştəsi “İnformatika”, “Hesablama əməliyyatlarını yerinə yetirmə” səriştəsi isə “Riyaziyyat” fənni proqramına inteqrasiya olunmuş şəkildə, həmçinin ixtisasın tələbləri nəzərə alınmaqla uyğunlaşdırılmış proqram əsasında tədris edilir.
2. Tələbələrin sayı 15 (on beş) və daha çox olan qruplarda müvafiq maddi-texniki baza və ixtisas müəllimləri olduğu halda aşağıdakı fənlərin tədrisi 2 (iki) qrupa bölünə bilər:
 - 2.1. tədris digər dillərdə aparılan siniflərdə “Azərbaycan dili - dövlət dili kimi”;
 - 2.2. tədris dilindən asılı olmayaraq bütün siniflərdə “Xarici dil”, “Fiziki tərbiyə”.
 - 2.3. “İnformatika” fənni üzrə praktiki məşğələlər.
3. İnformatika kabineti olmayan peşə təhsili müəssisələrində “İnformatika” fənni üzrə praktik məşğələ keçirilmir.
4. “Xarici dil” fənnində tədrisi nəzərdə tutulan xarici dilin seçimi zamanı tədris qruplarında təhsil alan tələbələrin mütləq çoxluğu nəzərə alınaraq ümumtəhsil pilləsində təhsil aldıkları “əsas xarici dil” əsas götürülür.
5. Tədris ilinin birinci yarısında qrupda tələbələrin sayının azalması tədris planı ilə müəyyən edilmiş müvafiq fənlərin tədrisində qrupun iki qrupa bölünməsinə məhdudiyyət yaratmır.
6. Pilot peşə təhsil müəssisələrində Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 11 mart tarixli 86 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Peşə təhsili müəssisələrinin ayrı-ayrı peşə istiqamətləri üzrə tədris qruplarında orta sıxlığın müəyyən edilməsi haqqında” qərarın 3-cü bəndinə uyğun olaraq tədris qruplarında təhsilalanların sayı 16 nəfərdən çox olduqda, laboratoriya və istehsalat təlimi dərslərində qruplar 2 yarımqrupa bölünə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələrinin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
7. Pilot peşə təhsili müəssisələrində və pilot layihələrdə “Peşə təhsili haqqında” qanunun 11.2. maddəsinə müvafiq olaraq işəgötürənlərin istehsalat təcrübəsinə rəhbər təyin etdiyi mütəxəssislərə təhsil müəssisəsi tərəfindən təcrübə saatları üçün nəzərdə tutulmuş haqq ödənilə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələri və pilot layihələrin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
8. Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması həyata keçirən ixtisaslar üzrə tədris Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsasnamə” (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsi və Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə razılaşdırılmış, Təhsil Nazirliyi tərəfindən

təsdiq edilmiş müxtəlif kateqoriyalı avtomobil nəqliyyatı vasitələri sürücülərinin hazırlanması üçün mövcud tədris plan və proqramlarına uyğun aparılır.

9. Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücü hazırlayan ixtisaslar üzrə Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Kollegiyasının 30 may 2012-ci il tarixli 05/2012-1 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün imtahanların qəbulu və sürücülük vəsiqəsinin verilməsi haqqında təlimat” (mövcud dəyişikliklərlə) və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsasnamə” (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücülərin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması proqramı üzrə təlim kursunun tələblərinə uyğun aparılır.
10. Dual və axşam qrupları üçün hazırlanmış tədris planları tətbiq edilən peşə təhsil müəssisələri və qrupların (ixtisasların) siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
11. Kənd təsərrüfatı istiqaməti üzrə olan ixtisasların bəzilərinə seçmə modulu kimi təqdim olunan modullar seçilərkən regionun iqtisadi xüsusiyyəti nəzərə alınır.
12. STEM Mərkəzi yaradılmış peşə təhsil müəssisələrində tədris olunan bütün ixtisaslar üzrə həftədə 2 (iki) saat olmaqla “Stem” fənni əlavə olaraq tədris olunur.